

Museumslosen

En digital fellesløsning for museum-skole samarbeidet

Museum Vest (MV) søker støtte til utvikling av en ny digital fellesløsning for museene i Hordaland. Prosjektet har navnet Museumslosen og skal være en felles nettside hvor museene når ut til alle lærerne i fylket med sine undervisningstilbud. Museene har behov for å synliggjøre kulturarven vi er satt til å forvalte i større grad enn i dag. MV mener at Museumslosen vil møte dette behovet. Formålet er tredelt:

- økt skolebesøk på tvers av kommunegrensene
- samarbeid om utvikling og formidling av digitale læringsressurser
- ressursbesparelser ved museene.

Ikke minst skal Museumslosen bidra til at museene, i samarbeid, når ut til flere barn og unge med formidling av vår kulturarv.

Slik vi ser det kan søknaden passe inn i både tiltak A: Styrkje musea i høve drift og investeringar og tiltak B: Vidareføring satsing på tematiske og regionale ansvarsmuseum og hovudtema i Regional plan for museum 2011-2015. I forhold til tiltak B vil prosjektet rette seg mot hovedtema formidling, med tiltak 37 (styrking av digital formidling) spesielt.

Et felles prosjekt for museene i Hordaland

MV er initiativtager til prosjektet og har engasjert IT-selskapet Knowit AS som samarbeidspartner i konseptutviklingsfasen. Museumspedagog Gitte Bastiansen ved MV er prosjektleder.

MV inviterer nå alle fylkets museer til å være med i den videre utviklingsprosessen. MV vil påta seg en tilretteleggerfunksjon og et redaksjonelt ansvar, men prosjektet skal både i utviklingsfasen og i driftsfasen tilpasses behovene ved de ulike museene. For å sikre dette er det allerede etablert en referansegruppe bestående av formidlere ved andre museer. I skrivende stund er følgende museer representert i referansegruppen:

- Museumssenteret i Hordaland
- Bergen Sjøfartsmuseum
- Bymuseet i Bergen
- Norsk Vassdrag- og energimuseum
- Olav H. Hauge-senteret
- Sunnhordaland Museum
- Hardanger og Voss museum
- Norsk Oljemuseum
- Museum Vest

31. august 2017 starter arbeidet i referansegruppen med en heldags workshop.

I tillegg til andre museer skal vi i utviklingsfasen også være i tett dialog med hovedmålgruppen: lærere. MV har derfor i skoleåret 2016/17 etablert et spesielt samarbeid med fem skoler i fire kommuner i Hordaland. Lærere ved disse skolene inviteres til å kommentere utkast til konseptskisse som fremlegges høst 2017. Disse lærerne vil også være aktive i evalueringsperioden (skoleåret 2018-2019).

Funksjoner i Museumslosen

I dag har vi utarbeidet et skisse-forslag til utformingen av nettsiden: <https://projects.invisionapp.com/share/64AV8PBME#/screens>. (Merk: skissen er utarbeidet for internt bruk ved presentasjoner o.l. En del funksjoner er derfor ikke klikkbare) Den endelige nettsiden får web-adressen mulo.no.

Vi har siden høsten 2016 også testet ut enkelte funksjoner på MV sine hjemmesider: <http://museumvest.no/no/undervisning/>.

Bruken av Museumslosen er basert på at læreren benytter et *filtersøk* basert på aktuelt skoletrinn, fag, emne og sted. Dette søket vil generere treff på tre områder:

- Undervisningstilbud ved museene
- Digitale læringsressurser lagt ut av museene
- Aktuelle treff på Digitalt Museum

Andre funksjoner vil være:

- Bestillingsskjema for direkte kontakt med aktuelt museum.
- Innlogging for lærere som gir mulighet til å få tilsendt egendefinert relevant info på e-mail (f.eks kun ungdomstrinn og faget historie) og mulighet for å gi tilbakemeldinger til museene.
- Tilgang for hvert medlemsmuseum til å legge ut sine undervisningsopplegg og digitale læringsressurser.
- Kompetansekatalog som gjør det enkelt for museumspedagoger å bygge nettverk blant kollegaer på tvers av museene.

Målgruppene, deres behov og løsninger på disse

a) Lærere

Læreres behov er relatert til utviklingstrinn og læreplaner. Et grunnpremiss for Museumslosen er at den skal koble innhold og formidlingskompetanse til eksisterende kompetansemål i skolens læreplan og fremtre som relevant i forhold til skolehverdagen.

Lærere har i dag begrenset tid til planlegging og mottar store mengder tilbud gjennom ulike kanaler. Gjennom Museumslosen skal lærerne få "alt på ett sted". Nettsiden vil gi en oversiktlig tilgang til museenes skoletilbud, både undervisningsopplegg på museet og digitale læringsressurser tilpasset ulike alderstrinn. Den læreplanrelaterte oversikten gjør det enkelt for læreren å legge museenes tilbud inn i den årlige planleggingen av skoleåret.

Det forventes i dag at lærere benytter varierte undervisningsmetoder. I tillegg til å ta elevene med på museumsbesøk bruker lærere digitale læringsressurser de finner på nettet. Museumslosen tilbyr også faglig kvalitetssikrede digitale læringsressurser knyttet opp til museenes fagområder. Disse ressursene er enten utviklet av museene selv, eller er anbefalt av fagpersoner ved museene. Dette kan være relevante videoer, skoleoppgaver og skriftlig fagstoff. Disse kan benyttes på skolen som fordypning i forbindelse med et museumsbesøk eller der museumsbesøk av geografiske årsaker ikke lar seg gjennomføre. Søk i Museumslosen vil også knyttes opp mot treff i Digitalt Museum, til bruk i skoleundervisningen.

b) Museene

Regional plan for museum 2011-2015, kapittel 8, slår fast at «Musea må framover, i langt

større grad enn til no, utnytta potensialet som ligg i digitalt basert formidlingsteknologi. Ein må kombinera auka satsing på presentasjon av samlingane i ein digital samanheng, med den fysiske formidlinga som skjer i musea.»

Som tiltak nummer 37 i planen heter det at «Hand i hand med satsing på det digitale i samlingsforvaltninga, må det satsast på nettbasert formidling. (...) Det må i løpet av planperioden skje ei radikal utvikling på dette området, synleg på musea sine eigne heimesider og i fellesløyser som Digitalt museum. (...) Den digitale teknologien opnar nye moglegheiter for å nå ulike grupper som er underrepresenterte i det ordinære publikumet. Ikkje minst bør musea her venda seg til yngre brukarar gjennom ei form og eit språk som er naturleg for denne gruppa.»

Overgangen til det digitale samfunnet krever at museene utvikler og tilbyr digital formidling. Dette er både ressurs- og kompetansekrevende. Museumslosen skal både legge til rette for deling av digitale læringsressurser rettet mot skolene, og skape en møteplass for samarbeid mellom museene om dette utviklingsarbeidet. Samarbeid på tvers av museene vil øke muligheten for realisering av slike prosjekter.

Digital formidling vil aldri kunne erstatte det fysiske museumsbesøket. At vi tar på alvor det digitale samfunnet, betyr likevel at vi er bevisste på, og aktivt tilstede i den digitale verden. Museumslosen skal utvide nedslagsfeltet for formidlingen utover tradisjonelle geografiske begrensninger. I tillegg har den digitale formidlingen potensial til å skape økt interesse og bevissthet om museene som kunnskapsformidlere. Dette vil i neste omgang kunne generere besøk.

Store ressurser er investert i den nasjonale fellesløsningen Digitalt Museum (DM). Treff på Museumslosen skal linkes til treff på DM. Dermed vil Museumslosen bidra til at innhold ved DM effektivt når en ny målgruppe: Lærere og skoleelever. Museumslosen møter både museenes og lærernes behov. Ved å stå samlet vil museene bli en tydeligere aktør i møte med skolen.

Fremdriftsplan 2017-2019 i hovedtrekk

2017

August: Konseptskissen evalueres og redigeres av referansegruppen

September: Lærerne kommenterer konseptskisse.

Oktober: Ny konseptskissen evalueres og redigeres av referansegruppen

November: Markedsføringsplan 2018 ferdigstilles.

Referansegruppene har vurdert konseptskissen på nytt.

Funksjoner i skissen justeres i samarbeid med Knowit AS.

Desember: Konseptutviklingsfasen ferdigstilles med endelig forslag til løsning, prisestimat og fremdriftsplan for hovedprosjekt.

2018

Januar: Oppstart av hovedprosjekt forutsatt offentlig tilskudd.

Markedsføringsplan iverksettes.

April: Realisere og publisere Museumslosen på www.mulo.no

Mål: 5 av 10 museer i Hordaland er medlem.

Oppstart av evalueringsprosjekt.

August: Oppstart av evalueringsfase.

2019

Juni: Evalueringsprosjekt avsluttes.

Nødvendige endringer/oppgraderinger fullføres.
Mål: Alle museer i Hordaland er medlem.